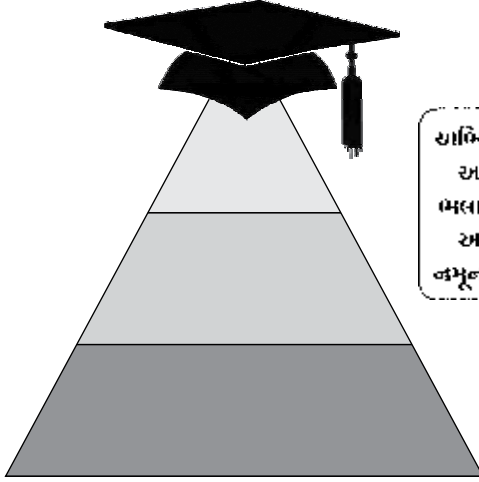

દ્વિતીય સત્ર માટે

માસવાર અભ્યાસક્રમ

ધોરણ ૪

અભિપ્રાય
અને
ભલામણ
અર્થે
જંમૂલપિત

N 2036

કિંમત : ₹ ૧૦.૦૦

પ્રથમ અને દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો ઘોરણ	મુખ્ય જુનિ./સિનિ.	મુખ્ય 1 થી 5	હિન્દી 1 થી 4	English 1 થી 4	કમ્પ્યુટર 4 અને 5	સા. જ્ઞાન 1 થી 5
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	40	40	40	40	40	40
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	-	40	-	-	-	-
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	10	20	10	10	10	10
કુલ ગુણ	50	100	50	50	50	50

દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો ઘોરણ	ચિત્રકલા જુનિ./સિનિ.	ચિત્રકલા 1 થી 5	કમ્પ્યુટર 1 થી 3
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	40	80	25
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	-	-	-
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	10	20	25
કુલ ગુણ	50	100	50

પૂરક મૂલ્યાંકન 1 અને 2 (40-40 માર્ક્સ)	<ul style="list-style-type: none"> ● મુખ્ય વિષયો : ઘોરણ 1 થી 5 ● હિન્દી અને English : ઘોરણ 1 થી 4 ● ગુજરાતી, ગણિત અને સામાન્ય જ્ઞાન : જુ. કે. જી. અને સિ. કે. જી. (20-20 માર્ક્સ)
--	--

અભ્યાસક્રમ

- પૂરક મૂલ્યાંકન 1 : ઓગસ્ટ, 2015 : જૂન '15 અને જુલાઈ '15નો રહેશે.
- મૂલ્યાંકન - પ્રથમ સત્ર : ઓક્ટોબર, 2015 : જૂન '15થી ઓક્ટોબર '15 સુધીનો રહેશે.
- પૂરક મૂલ્યાંકન 2 : ફેબ્રુઆરી, 2016 : નવેમ્બર '15થી જાન્યુઆરી '16નો રહેશે.
- મૂલ્યાંકન - દ્વિતીય સત્ર : એપ્રિલ, 2016 : નવેમ્બર '15થી એપ્રિલ '16 સુધીનો રહેશે.
- ચિત્રકલા : જુનિ.કે.જી.થી ઘોરણ 5 અને કમ્પ્યુટર : ઘોરણ 1 થી 3માં માત્ર દ્વિતીય સત્રમાં લેખિત મૂલ્યાંકન કરવાનું હોવાથી તેમાં સંપૂર્ણ અભ્યાસક્રમ રહેશે.

માસવાર અભ્યાસક્રમ (દ્વિતીય સત્ર)

ઘોરણ ૪

નોંધ : શિક્ષકભાઈ-બહેનોએ મુખ્ય વિષયોમાં પાઠ્યપુસ્તક તથા શિક્ષક-આવૃત્તિનો પૂરેપૂરો અભ્યાસ કરીને શિક્ષણ આપવા વિનંતી.

૧. ગુજરાતી

માસ	પાઠ-કાવ્ય	લેખન
નવેમ્બર	૮. પત્ર લખવાની મજા ! પૂરક વાચન : ૧. સાદ કરે છે ! (કાવ્ય)	૧. અનુલેખન ૨. પત્રલેખન
ડિસેમ્બર	૯. હું તો પૂછું (કાવ્ય) (મુખપાઠ) ૧૦. મૂરખના સરદારો	૩. મારો શોખ ૪. શ્રુતલેખન
જાન્યુઆરી	૧૧. ઊંટ અને ફકીર ૧૨. બાળ નરેન્દ્ર પૂરક વાચન : ૨. કસ્તૂરબા	૫. ઊંટ ૬. સ્વામી વિવેકાનંદ ૭. કસ્તૂરબા
ફેબ્રુઆરી	૧૩. પંખીઓએ પાણી પાયું ૧૪. સૈનિક સૈનિક રમીએ (કાવ્ય) (મુખપાઠ) પૂરક વાચન : ૩. સોનેરી પંખી	૮. મને શું થવું ગમે? ૯. ચિત્રવર્ણન
માર્ચ	૧૫. બે બહાદુર છોકરા પૂરક વાચન : ૪. વેલજીની દીકરી	૧૦. હોળી ૧૧. વાર્તાલેખન
એપ્રિલ	પુનરાવર્તન	—

માસ	પ્રકરણ
નવેમ્બર	૭. નકશો
ડિસેમ્બર	૮. આપણું રાજ, આપણી સરકાર ૯. દેશપ્રેમ
જાન્યુઆરી	૧૦. તરતું-ડૂબતું
ફેબ્રુઆરી	૧૧. પાચન અંગો ૧૨. ખાદ્ય-ઉત્પાદકો
માર્ચ	૧૩. મારી શાળા
એપ્રિલ	પુનરાવર્તન

માસ	પ્રકરણ
નવેમ્બર	<p>૮. ખૂણાના પ્રકારો અને માપન</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ખૂણાના માપના આધારે ખૂણાના પ્રકાર ● ખૂણાનું માપન ● ખૂણો દોરવો
ડિસેમ્બર	<p>૯. ત્રિકોણ અને તેના પ્રકાર</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ખૂણાઓનાં માપના આધારે ત્રિકોણના પ્રકાર ● બાજુઓનાં માપના આધારે ત્રિકોણના પ્રકાર <p>૧૦. ભાગાકાર</p> <ul style="list-style-type: none"> ● બે અંકોની સંખ્યાનો એક અંકની સંખ્યા વડે ભાગાકાર ● ત્રણ અંકોની સંખ્યાનો એક અંકની સંખ્યા વડે ભાગાકાર ● બે અંકોની સંખ્યાનો બે અંકોની સંખ્યા વડે ભાગાકાર ● ત્રણ અંકોની સંખ્યાનો બે અંકોની સંખ્યા વડે ભાગાકાર ● વ્યાવહારિક દાખલા ● એકમ પદ્ધતિ ● ખરીદ-વેચાણમાં એકમ પદ્ધતિનો ઉપયોગ ● વ્યાવહારિક દાખલા <p>૧૧. અપૂર્ણાંક</p> <ul style="list-style-type: none"> ● અપૂર્ણાંકના અંશ અને છેદ ● સમચ્છેદી અને વિષમચ્છેદી અપૂર્ણાંકો ● સમ-અપૂર્ણાંક ● શુદ્ધ અપૂર્ણાંક, અશુદ્ધ અપૂર્ણાંક અને મિશ્ર સંખ્યા ● અપૂર્ણાંક સંખ્યાઓનો ચડતો-ઊતરતો ક્રમ

જાન્યુઆરી

૧૨. દશાંશ-અપૂર્ણાંક

- દશાંશ-અપૂર્ણાંકો અંકોમાં અને શબ્દોમાં
- સાદા અપૂર્ણાંકોનું દશાંશ-અપૂર્ણાંકોમાં રૂપાંતર
- દશાંશ-અપૂર્ણાંકોનું સાદા અપૂર્ણાંકોમાં રૂપાંતર
- દશાંશ-અપૂર્ણાંકોના સરવાળા - બાદબાકી

૧૩. નાણું

- રૂપિયાનું પૈસામાં રૂપાંતર
- પૈસાનું રૂપિયામાં રૂપાંતર
- રૂપિયા-પૈસાનું પૈસામાં રૂપાંતર
- પૈસાનું રૂપિયા-પૈસામાં રૂપાંતર
- વ્યાવહારિક દાખલા (મૌખિક)
- વ્યાવહારિક દાખલા : સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર

ફેબ્રુઆરી

૧૪. લંબાઈ

- મીટરનું સેન્ટિમીટરમાં રૂપાંતર
- સેન્ટિમીટરનું મીટરમાં રૂપાંતર
- સેમીનું મીટર-સેમીમાં રૂપાંતર
- મીટર-સેમીનું સેમીમાં રૂપાંતર
- કિલોમીટરનું મીટરમાં રૂપાંતર
- મીટરનું કિલોમીટરમાં રૂપાંતર
- મીટરનું કિમી-મીટરમાં રૂપાંતર
- કિમી-મીટરનું મીટરમાં રૂપાંતર
- વ્યાવહારિક દાખલા (મૌખિક)
- વ્યાવહારિક દાખલા : સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર
- લંબાઈનું માપન

૧૫. વજન

- કિલોગ્રામનું ગ્રામમાં રૂપાંતર
- ગ્રામનું કિલોગ્રામમાં રૂપાંતર
- કિલોગ્રામ-ગ્રામનું ગ્રામમાં રૂપાંતર
- ગ્રામનું કિલોગ્રામ-ગ્રામમાં રૂપાંતર
- વ્યાવહારિક દાખલા (મૌખિક)
- વ્યાવહારિક દાખલા : સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર

માર્ચ

૧૬. ગુંજાશ

- લિટરનું મિલીલિટરમાં રૂપાંતર
- મિલીલિટરનું લિટરમાં રૂપાંતર
- લિટર-મિલીલિટરનું મિલીલિટરમાં રૂપાંતર
- મિલીલિટરનું લિટર-મિલીલિટરમાં રૂપાંતર
- ગુંજાશના સરવાળા તથા બાદબાકી
- વ્યાવહારિક દાખલા (મૌખિક)
- વ્યાવહારિક દાખલા : સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર

એપ્રિલ

પુનરાવર્તન

માસ	પ્રકરણ	લેખન
નવેમ્બર	<p>પાઠ ૧ : નર્દી રાહ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ચિત્રના આધારે નામ લખતાં શીખવવાં. ● ચિત્ર દ્વારા વર્ણનું લેખન ● ગુજરાતી અને હિન્દી વર્ણનું સાથે વાંચન-લેખન ● ફળો, શાકભાજી, પક્ષીઓ, પ્રાણીઓ અને ધંધાદારી વ્યક્તિઓનાં નામ હિન્દી-ગુજરાતીમાં શીખવવાં. <p>દા. ત., અનાર – દાડમ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પ્રાણીઓના અવાજ (બોલી) શીખવવા.	૧. શબ્દ-પરિચય
ડિસેમ્બર	<p>પાઠ ૨ : બઢતે કદમ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● યહ ... હૈ । અને વહ ... હૈ ।ની સમજ ● યહ ... હૈ । અને યે ... હૈ ।ની સમજ ● વહ ... હૈ । અને વે ... હૈ ।ની સમજ ● યહ ... હિસ, વહ ... હિસ, યે ... હિસ અને વે ... હિસની સમજ ● મૈ, હમ, તુમ અને આપની સમજ ● મૈં, કે અંદર, કે ઉપર, કે નીચે અને કે પાસની સમજ ● મૈં ... મેરા, તુમ ... તુમ્હારા અને વહ ... હિસકાની સમજ ● ક્યા, કહાં, કબ, કૌન અને કિતનેની સમજ <p>પાઠ ૩ : ગિનતી (૧ સે ૨૦)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ૧ થી ૨૦ સુધીની ગિનતી અંકોમાં અને શબ્દોમાં શીખવવી. <p>દા. ત., ૪ – ચાર અને ચાર – ૪</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ચિત્રની ગણતરી કરી અંકલેખન	૨. શબ્દ-રચના ૩. વાક્ય-રચના ૪. વાક્ય-લેખન : (૬) સે (૧૦) ૫. ગિનતી

જાન્યુઆરી	<p>પાઠ ૪ : અપને બારે મેં ...</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠના આધારે પોતાનો પરિચય લખતાં અને બોલતાં શીખવવો. ● સગાં-વહાલાંનાં નામ શીખવવાં. ● પુલ્લિંગ-સ્ત્રીલિંગની સમજ આપવી. <p>દા. ત., દાદા - દાદી</p> <p>કવિતા ૫ : ધમ્મક-ધમ્મક આતા હાથી</p> <ul style="list-style-type: none"> ● કવિતાનું ગાન કરાવવું. ● કવિતા કંઠસ્થ કરાવવી. ● ચિત્રના આધારે વાર્તા લખતાં શીખવવી. 	<p>૬. મેરા પરિચય ૭. હાથી</p>
ફેબ્રુઆરી	<p>પાઠ ૬ : ટપકા કા ડર</p> <ul style="list-style-type: none"> ● આ પ્રકારની અન્ય વાર્તા કહેવી. ● ચિત્રવર્ણન કરતાં શીખવવું. ● ચિત્રના આધારે વાર્તા લખતાં શીખવવી. <p>કવિતા ૭ : ઝૂલા</p> <ul style="list-style-type: none"> ● કવિતાનું ગાન કરાવવું. ● કવિતા કંઠસ્થ કરાવવી. 	<p>૮. બાઘ ૯. મેલા</p>
માર્ચ	<p>પાઠ ૮ : ચતુર ચૂહા</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠની વાર્તારૂપે સમજ આપવી. ● ચિત્રવર્ણન કરતાં શીખવવું. 	<p>૧૦. કહાની- લેખન ૧૧. પહેલિયાં</p>
એપ્રિલ	પુનરાવર્તન	—

નોંધ : પ્રત્યેક પાઠ પર આધારિત Activity / Grammar શીખવવામાં આવશે.

માસ

પાઠ

નવેમ્બર

Let's Learn

- આગળનું પુનરાવર્તન

ડિસેમ્બર

Unit 4 : Our Helpers

- Our Helpers
- ખાલી જગ્યાઓ પૂરી શબ્દોની પૂર્તિ
- ચિત્રોના આધારે ખાલી જગ્યાઓ / પ્રશ્નોત્તર
- કાર્યોના આધારે વ્યવસાયિકોનાં નામ
- ક્રૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દો વડે ખાલી જગ્યાઓ
- જૂથમાંથી બંધબેસતો ન હોય તેવા શબ્દોની શોધ

Revision 1

જાન્યુઆરી

Unit 5 : Here We are Dancing

(સ્વાધ્યાયપોથી : Pages 23થી 29)

- ઉદાહરણ પ્રમાણે ખરા સ્પેલિંગની શોધ
- ઉદાહરણ પ્રમાણે ખાલી જગ્યાઓ
- ચિત્રોના આધારે ઉદાહરણ પ્રમાણે વાક્યો
- ક્રૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દો વડે ખાલી જગ્યાઓ
- Colours
- વિવિધ રંગોની વસ્તુઓનાં નામ
- Shapes

ફેબ્રુઆરી

Unit 5 : Here We are Dancing

(સ્વાધ્યાયપોથી : Pages 30થી 36)

- વિવિધ આકારોની વસ્તુઓનાં નામ
- Opposites
- આપેલા શબ્દો માટે વસ્તુઓનાં નામ
- ચિત્રોના આધારે ખાલી જગ્યાઓ
- ઉદાહરણ પ્રમાણે વાક્યો
- ઉદાહરણ પ્રમાણે ચિત્રોના આધારે ખાલી જગ્યાઓ

માર્ચ

Unit 6 : Kuku is Calling

- ચિત્રોના આધારે પ્રશ્નોત્તર / ખાલી જગ્યાઓ
- ચિત્રોના આધારે વાક્યો
- કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દો વડે ખાલી જગ્યાઓ
- ચિત્રોના આધારે ઉદાહરણ પ્રમાણે પ્રશ્નોત્તર
- જૂથમાંથી બંધબેસતો ન હોય તેવા શબ્દોની શોધ
- ચિત્રોના આધારે ખાલી જગ્યાઓ

Revision 2

એપ્રિલ

પુનરાવર્તન

માસ	પ્રકરણ
નવેમ્બર	૧૧. ભારતમાં પોશાકની વિવિધતા ૧૨. ભારતનાં કેટલાંક પ્રચલિત નૃત્યો
ડિસેમ્બર	૧૩. ભારત વિશે વિશેષ માહિતી ૧૪. સૂર્યમંડળ ૧૫. ટ્રાફિક સાઈન્સ (સંકેતો)
જાન્યુઆરી	૧૬. કેટલાંક પ્રતીકો ૧૭. પુસ્તકો-લેખકો ૧૮. શબ્દસમૂહો માટે એક શબ્દ
ફેબ્રુઆરી	૧૯. ચડતા-ઊતરતા ક્રમમાં ગોઠવો ૨૦. ગણિત-જ્ઞાન ગમ્મત ૨૧. ગણિત-કોયડા
માર્ચ	૨૨. સામાન્ય પ્રશ્નો ૨૩. કસોટીઓ ૧થી ૪
એપ્રિલ	પુનરાવર્તન

માસ

પાઠ

નવેમ્બર

4. પેઈન્ટ

ડિસેમ્બર

4. પેઈન્ટ

જાન્યુઆરી

4. પેઈન્ટ

ફેબ્રુઆરી

4. પેઈન્ટ

માર્ચ

5. કમ્પ્યૂટરના ઉપયોગો

એપ્રિલ

પુનરાવર્તન

માસ	વિષય-વિષયાંગ
નવેમ્બર	<ul style="list-style-type: none"> ● રેખા અને આકાર – રેખા અને આકારમાં ભાતચિત્રના આકારોનું રેખાંકન કરાવી રંગ પુરાવવા.
ડિસેમ્બર	<ul style="list-style-type: none"> ● રંગપૂરણી (ભાતચિત્ર) – વર્તુળમાં આપેલી અલંકૃત ભાતમાં મનપસંદ રંગ પુરાવવા. ● ભાતચિત્ર – ભૌમિતિક – ભૌમિતિક આકારોને ઓવરલેપ કરાવી ભાતચિત્ર દોરાવવું અને તેમાં રંગ પુરાવવા.
જાન્યુઆરી	<ul style="list-style-type: none"> ● વસ્તુચિત્ર – સંગીતનાં અને રસોઈનાં સાધનો – સંગીતનાં અને રસોઈનાં સાધનોના આકારોનું પેન્સિલમાં રેખાંકન કરાવવું. ● પ્રકૃતિચિત્ર – ‘કરેણની ડાળી’ અથવા ‘ફળો’નું પ્રકૃતિચિત્ર દોરાવી આબેહૂબ રંગ પુરાવવા.
ફેબ્રુઆરી	<ul style="list-style-type: none"> ● ભાતચિત્ર – વર્તુળમાં સૂર્ય અને માછલીના આકારો ઓવરલેપ કરી ભાતચિત્ર દોરાવવું અને તેમાં રંગ પુરાવવા. ● કોલાઝ વર્ક – મેગેઝિનના નકામા રંગીન કાગળોનો ઉપયોગ કરી ‘પતંગ ચગાવતો છોકરો’ વિષય પર કોલાઝચિત્ર કરાવવું.
માર્ચ	<ul style="list-style-type: none"> ● માટીકામ – કેળું, ખુરશી અને સાપના આકારો માટીકામમાં તૈયાર કરાવવા.
એપ્રિલ	પુનરાવર્તન

NOTES

NOTES